

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

5 de Suspectis tutoribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

Philibertus Bugnonis, lib. leg. abrog. ¶ Quinto ¶ loco ad uita-
 tores vel curatores a magistratibus: quia per id tempus quo in
 legatione funguntur, periculum ad eos non pertinet, si scire oportet
 21. §. eos qui in legatione de tuto. & cur. dar. ab eis qui ius dant. Sc.
 lib. 26. P. tit. 5. l. in omnem, eod. ¶ Sexto, qui se ingerunt, petuntque
 tutelam, & eadem pretio aucupantur, creandi non sunt tutores,
 dist. l. scire oportet §. si. l. 3. §. tuto. qui ad alimenta, de susp. tutor. sed
 potius potius subiiciendi, ut suspēcti se vitro offerentes, l. que om-
 nia, §. 1. de proc. in P. l. si quemquam, de epis. & cler. C. l. prator. §.
 neque, de offic. pres. in P. nisi alioquin idonei certo apparet,
 Paul. l. uxori 18. ad legem Cor. de fals. lib. 48. P. tit. 10. ¶ Septimo
 militia armata muneribus occupatus, nec tutor, vel curator etiam
 volens, dari potest. l. 4. qui dar. tut. poss. C. §. idem & in milite,
 de excus. tut. ap. Iustin. l. ab administratione, l. 7. de legat. lib. 6. D. tit.
 37. ¶ Octauo, non forus, l. in seruis 7. qui dar. tut. poss. C. ¶ No-
 no, non debent, nec possunt etiam ecclesiastica personæ tutelam
 subire. Atque concilio episcoporum statutum scribit D. Cyprianus
 lib. 1. epist. 9. ne quis clericis, vel ministris tutorem vel curato-
 rem testamenti suo scribat, quod ii non nisi altari, & diuino mi-
 nisterio debeant vacare, & orationibus: & nemo militans Deo,
 secularibus negotiis se immisceat debeat. 2. ad Timor. 2. c. 1. 2. 3. 4.
 88. dist. tit. ne cler. vel mona. &c. Atque pro eo defuncto in altari
 orandum non esse, qui tutorem clericum dedit: imo sacerdo-
 tem ab altari dimouendum, nec pro eius dormitione offeren-
 dum. Quæ transiit inter pontificia decreta Gratianus, ca. si 88.
 dist. Vnde ecclesiasticis immunitas a tutelam data est, ecclesiastici
 muneris fauore, ut non cogantur tutelam suscipere, vel cu. as. leg.
 generaliter, de epis. & cler. c. generaliter 16. q. 1. Possunt tamen ho-
 die si velint legitimam suscipere, demtis episcopo & anachoretis,
 §. amabiles, de sanct. episc. coll. 9. amb. presbyteros, de epis. & cleric. C.
 Tenentur tamen ad miserabilium hominum tutelam omnes &
 ad defensionem eorum etiam cuiuscumque sunt ecclesiastica gra-
 dus personæ c. peruenit 86. dist. can. docerunt 88. dist. c. licet 87. dist. c.
 7. generaliter, 16. q. 1. ¶ Et de decimo loco in summa cum reliquis, o-
 portet magistratum & mores creandorum inuestigare: neq; fa-
 cultates enim, aut dignitas ita sufficiens est ad fidem, vt bona ele-
 ctio, vel voluntas, vel benigni mores, scire oportet 21. §. pen. de tu-
 to. dar. ab eis, & c. in P. l. in confirmando, de testam. tut. ¶ Undecimo,
 §. non caret ¶ controuersia num Iudæus Christiani tutor esse pos-
 sit. Agitur hanc quæst. Ias. in l. de iust. & iur. Bar. & alij in l. spado-
 nem §. iam autem, de excus. tutor. Placet autem mihi non posse,
 quia cultus diuinus & mores inde corrumpentur pupilli: quæ-
 uis Modestinus dissentire prima fronte videatur, dum Iudæos
 non Iudæorum esse permittit. Verum si consideremus eorum in
 corruptendis moribus Christianorum infidum morem, ipse
 eodem responso aperte repellit, Modest. in l. spadonem 17. de ex-
 cus. tut. in P. ¶ Contemnunt ¶ enim alios, qui suæ religionis non
 sunt. Et vt ait Iuuenalis, Satyr. 14.

Quidam sortiti meruement sabbata patrem,
 Nil præter nubes, & cœli numen adorant,
 Nec distare putant humana carne suillam,
 Quæ pater abstulit: mox & præputia ponunt.
 Romanas autem soliti contemnere leges,
 Iudæicum ediscunt, & seruant, ac meruunt ius,
 Tradidit arcano quodcumque volumine Moses,
 Non monstrare vias eadem nisi sacra colenti,
 Quæ situm ad fontem solos deducere verpos,
 Sed pater in caussa, cui septima quæque fuit lux
 Ignaua, & partem vitæ non attingit vllam.
 Sponte tamen inuenes imitantur cetera: solam
 Inuiti quoque auaritiæ exercere tubentur.

Nec est quod referam quanto odio in Christianos flagrent,
 quoties ad necem vsque insidiati fuerint: postant enim palam,
 que sunt exempla, vbicunque illis permilla fuit habitatio. Et
 Constantinus, l. 2. de Iudæ. lib. 1. C. tit. 12. illorum in Christianos
 odium lethale constitutione duxit coercendum. Si quis, inquit,
 Iudæorum post hanc legem, aliqui qui eorum feralem fugerit sectam,
 & ad Dei cultum respexerit, saxis aut alio furoris genere, quod nunc
 fieri cognouimus, assisus fuerit attentare, mox summis dandus est, &
 cum omnibus suis participibus concremandus. Et Theodosius l. si. eo.
 & Valentinianus, & Gregorius IX. c. ex specialis, c. 18. de Iudæ. ap.
 Greg. ademerunt Iudæis omnes administrationes & honores, &
 potestatem inter Christianos, ne insulterent fidei nostræ. Quam-
 obrem cum docuerimus maxime personæ dari tutores & mori-

bus, vita autem nostra religione, vt ait Plinius constat, certe pro
 religione statuendum e. it. l. sum persona, de relig. & sum. funer. in
 P. & si quædam cōtrarium suadere videantur aliquibus. Pretio-
 fior enim cunctis rebus anima est. l. sancimus, de sacrosan. eccles. C.
 cuius vitæ magis cōsulendum: & ideo sicuti suspicio infidiarum
 in vitâ minoris, prohibet, ne pupillus inter suspēctas huiusmodi
 personas educetur. l. 1. & si. vbi pupil. edno. debe. in fil. fi. C. eod. mul-
 to magis vbi suspicio est periculi animæ. Prohibuit & Constanti-
 nus, l. 1. ne Christiana, manci. heret. vel Iudæ. habe. lib. 1. C. tit. 13. Iu-
 dæis hæreticisque habere seruos Christianos. Idipsum & pontifi-
 cia iura cauēt c. 2. de Iudæis, lib. 5. Decret. tit. 6. Vt non imme-
 rito in sua potestate prohibeantur habere liberos. Quin & conti-
 cilio Late. anensi statutum, c. Iudæi, sub c. 5. eod. non licet e Iudæis
 vel Agarenis, prætextu alendorum puerorum suorum, nec pro
 feruitio, vel alia qualibet causa, mancipia Christiana in domi-
 bus suis habere, non liberas nutrices, non mercenarios Christia-
 nos, c. ad hoc, c. 8. eo. c. & si Iudæis, c. 13. eod. Quoniã, vt ibi scribitur,
 Iudæorum mores & nostri, in nullo cōcordant: & facile ob con-
 tinuam conuersationem & assiduam familiaritatem ad suam su-
 perbitionem & perfidiam, simplicium animos pertraherent. Et
 ob id etiam, in concilio generali placuit, in c. nonnullis 15. de Iud.
 vt habitu & vestitu essent distincti Iudæi inter Christianos com-
 morantes, ne latentes Christianæ insidiantur fidei.

¶ Duodecimo, ¶ hæc eadem, quæ diximus de Iudæis, in herē-
 ticus obseruanda sunt, vt iisdem, quibus Iudæi rationibus repel-
 luntur a tutela orthodoxorum, & Christianorū: seipit enim do-
 ctrina eorum, vt cancer, sicut voluit D. Paulus, ad Tim. 2. prohi-
 benturque eorum non tantum consortia, sed etiam salutatio, vt
 nec eis dicendum esset, aue, D. Ioannes admonet 2. D. Ioan. epist.
 cap. 1. ¶ Decimotertio, ¶ non gerit tutelam turpis persona, cui ¶
 nec tutela cum satisfactione committi debet, l. testamento datus,
 17. de testam. tut. lib. 26. P. tit. 2. ¶ Decimoquarto, ¶ testamento ¶
 tutores ii dari possunt, cum quibus testamenti factio sit, l. testam.
 tutores 21. eod. videlicet passiva, hoc est, qui capere ex testamē-
 to possunt: alioquin si de actiua agatur, qui testamentum facere
 non possunt, & ipsi tutores dari possunt, vt filii familias, §. 1. qui
 dar. tut. poss. apud Iustin. Vlp. l. si quis 18. §. si. de excus. tut. in P. Ve-
 runtamen & de hac re Vlpianus sicut in tit. iuris, tit. 12. Testamē-
 to dari possunt ii, cum quibus testamenti faciendi ius est, præter La-
 tinum Iunianum: nam Latinus habet quidem testamenti faciendi ius,
 sed tamen tutor dari non potest, id enim lex Iunia prohibet. Et lex Iu-
 niana iurem ferri iubet Latino impuberi cū, qui ante manumissionem
 ex iure Quiritium fuit.

¶ Decimoquinto marito etiam tutores vel curatores vxoris,
 dici non possunt datitii, l. 2. qui dari tut. poss. lib. 5. C. tit. 34. §. pen.
 de excus. tut. ap. Iustin. quia iure ipso Romano mulieres sunt in
 tutela & cura maritorū, vt diximus in potestate in vxores. ¶ Dec-
 imosexto, nuriusæ nemo curator dari potest, l. licet orationis,
 17. de excus. tut. C. ¶ Decimosextimo, quando ex inquisitione
 magistratum vel p. asidum dantur tutores, solet inquiri secun-
 dum Theophilum in §. 1. eod. & in §. sed & his, de e. Aul. tut. in In-
 stit. sitne qui est dandus locuples, frugi, probus vita, an vitæ pi-
 gnora, hoc est, liberos habeat: item an eam, quæ se progeniuit,
 patriam amet, secundum Constantinum Harmenopolium, lib. 5.
 promtu. in. tit. 11.

¶ Decimo octauo ¶ aliquando in controuersiam venit, num ¶
 deficientibus testamentariis & legitimis, dari possent tutores vi-
 cini pupillorū, nulla affinitate vel cognatione illis conitincti, sed
 tandē placuit posse, ni se alia iusta ratione excusent, senatus cons.
 Paris. 21. Maii 1534. Pap. libr. 15. arest. tit. 5. arest. 1. quia etiã pro-
 tinus extraneus, & ignotus tutor dari potest.

De Suspectis tutoribus. Cap. 5.

Lib. 26. tit. 10. Lib. 5. C. tit. 43. Lib. 1. Instit. 26.

- 1 Tutor ex quibus causis, vt suspectus, remoueri possunt: Ex his de-
 ne dentur impediri possunt.
- 2 Tutor suspectus quis dicatur.
- 3 Tutor suspectus ex quibus causis fieri potest.
- 4 Tutor pauper bonasides vt suspectus remoueri non potest.
- 5 Tutor vt suspectus quomodo remouetur a iudice.
- 6 Tutores vt suspectos qui accusare possunt.
- 7 Tutori vt suspecto accusato interdicitur administratio.
- 8 Tutor de suspecto pendente administratione non finita tutela ac-
 cusatur.
- 9 Tutor coram quo iudice de suspecto accusatur.

10 Tutoris ob dolum remoti infamia pœna.
Et cetera multa quid. eod.

1 Non idoneus dicitur quoque tutor, qui suspectus in fide vel opera videtur, atque ex iis causis quibus suspectus remoueri potest datus, ex iisdem prohibe. i posse ne detur arbitrator.

2 Suspectus intelligitur, qui ex mala fide tutelam administrat, §. suspectus autem. Et §. nouissime, de suspect. tut. Vlpia. l. si creditores 15. vers. sed suspectus, de priuileg. cred. lib. 42. P. tit. 6. quive his moribus pradius est, vt in suspicionem veniat, §. fin. de susp. tut. l. suspectum, eod. in P. Suspicio perfidie vel incommodi pupilli, ex persona tutoris certum non habet malicie tutoris iudicium aliquando, sed num talis sit, qualis malus presumitur, a. gumetum & opinionem: vnde in dubio, ne quod veremur contingat, vel ne quod detectum est malum serpat, leges presidium & cautionem dant, & delictis obuiam eunt. Atque ex decemviri ali lege suspecti crimen descendit. Vlpian. l. 1. §. sciendum, de susp. tut. in P. quod proponi potest contra quoslibet tutores, dicit l. 1. §. ostendimus. eod.

3 Suspectus itaque multis ex causis quis fit, veluti primum si tutor rationes cum collega non communicet, l. actus 20. de admini. tut. Si forte grassatus in tutela aut sordide egerit, aut perniciosè pupillo: si rerum eius aliquid intereeperit, expilaueritve ante vel post tutelam, Vlpian. l. 3. §. nunc videamus, de suspect. tut. in P. si tutor inimicus fuerit pupillo parentibusve eius, nec reconciliatus illis sit, d. l. 3. §. si tutor inimicus, §. inimicitia, de excus. tut. si res veritas sine decreto vendidit cum fraude, dicit l. 3. §. Verus & Antoninus. l. 4. Et si quidem de pred. §. al. reb. minor. C. si ad alimenta praelanda pupillo copiam sui non faciat, d. l. 3. §. tutor qui alimenta, de susp. tut. l. si ubi pupill. educ. deb. in P. §. si quis tutor, de susp. tut. qui non facit inuentarium, nec pecuniam ad pradiorum comparationem conferre vel deponere perniciter perficit, quoad emtionis occasio inueniatur, d. l. 3. §. tutores, §. l. fin. §. si arbit. tut. C. si segniter, si fraudulenter se gerat, leg. in postulantibus 5. de susp. tut. C. l. 4. eod. si contumaciter administracionem recuset, l. 3. C. eod. si copiam sui vocatus in ius pertinaciter non faciat, Vlpian. l. impuberibus 7. §. si. eod. in P. si cum ignauia negligentia, vel dolo gerat: si cum simplicitate, rusticitate, ineptia, l. hœc enim 4. §. fin. eod. in P. leg. 3. §. fin. eod. Generaliter alius quoque iustus de causis remoueri quis poterit, si pratorè mouerint, cur exiitmer aliquem non debere in tutela versari, Vlpian. l. 3. §. si tutor, de susp. tut. in P. Placuit tamen tutores, quomais pauperem fidelem tamen ac diligentem, non esse remouendum a tutela ideo, vt suspectum, l. suspectum 8. eod. in P. §. si. eo. ap. Iustinian. optimumque factum visum est potius curatorem adiungi, quam eundem cum nota fidei & existimationis remoueri, vt ait Modestinus. l. si tutor 9. eod. l. pietatis 6. C. eod. tit. §. fin. eod. ap. Iustinian.

4 Ex his itaque causis a tutela remouetur tutor, vel officio iudicis, si apertis argumentis liqueat illi eum esse suspectum, vel si accusatio ea de re instituta coram eo fuerit, l. 3. §. pratoria, de susp. tut. in P. Accusatur autem & probant suspectos omnes parentes, proximi, cognati pupilli, & quibus pietatis affectio officium hoc promouet, l. pietatis 6. §. fin. eod. C. l. 1. §. consequens, eod. tit. P. §. consequens est. eo. ap. Iustinian. item contutores, l. 3. de suspect. tut. P. est ille sit iam remotus vt suspectus: liberi pupillorum, d. l. 3. §.

5 Et si hac pendente accusacione interdici administrationi tutori postulato de fallo placuit, alio interea pro administratione subordmando, l. eum quem 7. eod. C. §. si qui. autem eod. ap. Iustinian.

6 Vlpian. l. quod si forte 14. §. 1. de solut. lib. 46. P. tit. 3. Siquidem dignum obseruatione est, agi in tutores vt suspectos pendente tempore tutela, nam finita tutela, alio eadem quibus quis suspectus ea pendente postulari potest, agitur non de suspecto sed de actione tutela, l. 1. C. de susp. tut. l. pen. eod. in P. l. nisi. §. l. si tutor, in fin. §. l. seq. de tutel. Et rati. distrah. in P. sed si suspecti, de susp. tut. §. Porro suspecti accusatio pro tribunali tantum examinari potest, inquit Marcellus, l. 1. §. suspecti, ad Senat. Turp. lib. 48. P. tit. 16. & nullus alius de huiusmodi questione pronuntiare potest, quam prator Romæ, in provinciis autem presides, & legati proconsulis, §. 1. de susp. tut. ap. Iustinian. l. 1. §. damus, eod. in P. Et si cui a pratorè iurisdictione mandata est: Interdum autem in pupillos comitentes remoti, ad perfectum verbis pro eius arbitrio puniendi grauius remittuntur, l. 1. §. fin. §. l. 2. eod. in P. Qui autem vt suspecti remoti sunt, si ob dolum famosi sunt: si ob culpam non æque, §. suspectus, §. ostendimus, eod. ap. Iustinian. l. 3. §. si. eod. tit. in P. l. si. C. eod. Et fraudatores tutelaum turpi iudicio coerendos dixit Cicero pro Anul. Cecin. ex leg. 12. tab. Et estimacionis summa pœna, id est, infamia, idem pro Roscio. Vt actione tutela damnatos VL-

pia infamia notari ait, l. 1. de his qui not. infam. Idem & apud Græcos ex Demosthene colligitur, Orat. 3. cont. Aphobum circa fin. Ideo qui hac actione agebat, nisi reum perageret, sexta parte litis estimata multabatur, quæ in reum absolutum veniret. Multa etiam bœtia ideo dicta, quod in quamlibet drachmam calumniæ reus, obolo multaretur, cū sēni essent oboli in drachma, Buda de ass.

De Excusationibus legitimis tutorum.
Cap. 6.

Lib. 27. P. tit. 1. Lib. 7. C. tit. 62. Lib. 2. Insti. tit. 25.

- 1 Tutelam gerere habet periculum animæ.
- 2 Excusatio tutela quid.
- 3 Excusationum cause in genere.
- 4 A tutela quando paupertas excusat.
- 5 A tutela se excusat, qui alterius est provincia quæ bona pupilli.
- 6 Tutela tres aut due cura, quando ab alia tutela nona excusant.
- 7 A tutela excusant negotia necessaria gerenda.
- 8 Liberi qui, & quot a tutela dant excusationem.
- 9 Excusationes a tutela vel cura ex parte personarum quot. et si quis fuerit tutor si inimicus, si valetudinarium si litem habeat, si minor.
- 10 Septuagenarius quare a tutela & cura excusatur.
- 11 Item Alienigena, & de aliis causis excusationis.
- 12 Excusationes a tutore vel curatore ante administrationem sum & intra 50. dies proponenda, postea perperam proponuntur.
- 13 Excusatione non vititur, qui promissit defuncto patri subire tutelam, vel qui subscripsit donationi, vel legatū ob id acceptauerit.
- 14 Utilitas legitime excusationis.

Q Vemadmodum proxime pertractata personæ idoneæ non sunt administrationi tutela, quia reiciuntur inuiti: sic nec qui se excusant ab hoc munere, & nolunt illud subire, accommodi non sunt, cum cogi nequeant. Sunt enim aliqui, qui Dei memoriam habentes, inquit Iustinianus, §. quoniam, et hi qui perhib. oblig. se hab. res minor. in amb. coll. 6. tit. 2. ad tutelam & curam suscipiendam difficulter accedant: non solum vt labores recuset, sed ne pupillo, um gratia in animæ periculum incidant. Quidam tamen illegitime, quidam legitime tutela onus deprecantur: proinde de legitima excusatione agendum est.

Excusatio hæc est, muneri rite delatæ tutela ex iustis causis legitime propositis exceptio. Munus genus est quia alia plura genera quam tutela, ut. tit. de munere. Et honor. reliqua differenter as constituunt. Exigimus in hac excusatione rite delatam fuisse tutelam, hoc est, vt idoneus sit tutor, si vellet cui deferatur: etenim illi qui idonei iure communi non sunt, excusatione non egent, pro reiciendo munere vel onere. Veluti si ii qui dari non possunt, dati sunt: vel qui dari possunt quidem, ab iis tamen qui dare non possunt dentur: aut quibus non oportet, aut non eo quo oportet modo. A Modestinus leg. scire oportet 15. §. qui non iuste, de excus. tuto. in P. Punitio enim præsupponit precedentem habitum, l. decem, de verborum obligatio. leg. Iulianus, de diuort. in P. Dari autem non possunt illi, de quibus proxime ante diximus. Excusantur autem primum ratione rerum, de hinc ex qualitate personarum, & subinde ex aliis negotiis, quæ cum pupillo vel aliis sunt, vel futura sunt. Ratione rerum excusant ob inopiam pauperes, si se impares oneri in uncto possint probare, Vlpian. in l. paupertas 9. de excus. tut. in P. §. sed & propter pauperatatem, eod. tit. Videlicet, si eius generis sint, qui repositas non habeant facultates, in victumque necessaria, nisi manibus operentur, & conquirant: talesve sint pupilli facultates, que non permitant tutorem ab administratione abscedere, leg. post susceptam 43. §. fin. eod. tit. Quomobrem qui in collegio pistorum operatur, in pistino per lemetipsum, excusatur non aliter, l. si. eod. & ita mediocritas quoque, & rusticitas excusationem aliquando dant, Vlpian. in l. abletia 8. §. si. eod. Et ideo cessante paupertate, & facultatibus additis, non competit excusatio, l. non tantum, §. eos qui, de excus. tut. in P. Reculant tamen etiam opus tutores dati testamento, si res administranda sint in alia quâ sua provincia, Modestinus in l. non solum 12. §. Et qui in testamento, eod. C. Et illi quoque qui pertractandis alio: um rebus occupati necessario sunt, excusatione donantur: vt qui tres iam veie tutelæ vel curas habet & administrat, quia aliis & istis non posset commode superesse, §. item tria onera, de excus. tuto. leg. 3. 4. 5. 6. eod. in P. Nisi eas affectauerit, quia affectatæ non adscribuntur numero, l. Spadonem 17. §. fin. eod. P. l. voluntaria, eod. C. l. vni qui nu. tutel. se excu. lib. 5. C. tit. 69. nec honoraria.

¶ Ideo